

Büyükbaş damızlık hayvanlar için devletten alınan teşvik primlerini nasıl vergilendireceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	72788441-105-57
Tarih	22.08.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ VE USUL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : **72788441-105-57**

22/08/2012

Konu : **Havancılık Teşvik Primi**

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzla, büyükbaş damızlık hayvan için devletten almış olduğunuz teşvik primlerini nasıl vergilendireceğiniz hakkında bilgi talep etmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde; "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilânço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre; evvelki yıllardan devredilenler de dâhil olmak üzere istihsal olunan, satın alınan veya sair suretlerle elde edilen her türlü zirai mahsullerin satış bedelleri (primler, risturnlar ve benzerleri dâhil) zirai işletme hesabı esasına göre hâsılat sayılmaktadır.

Mezkûr Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında da, vergi tevkifatı yapacak olanlar sıralanmış ve bunların, ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilmiştir.

Anılan maddenin (11) numaralı bendinde ise, vergi tevkifatı yapmakla yükümlü kişi, kurum ve kuruluşlarca çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı belirtilmiş ve bu tevkifat oranları, hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda % 1, bunun dışında kalanlarda % 2; diğer zirai mahsuller için ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlarda % 2, bunun dışında kalanlarda % 4 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, büyükbaş damızlık hayvan için devletten alınan kredi tutarlarının Gelir Vergisi Kanununun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında hâsılat sayılması ve aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlarca ödenen tutarların aynı fıkranın (11) numaralı bendi kapsamında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilen (gerçek usule tabi olmayan) çiftçilerin, kesilen bu vergilerin nihai vergileri olması nedeniyle beyanname vermeyeceği; kazançları gerçek usulde vergilendirilen çiftçilerin ise, anılan ödemeler üzerinden yapılan vergi tevkifatını, verecekleri yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edebileceği tabiidir.

Ayrıca, alınan söz konusu kredilerin zirai kazancın gerçek usulde veya tevkifat yoluyla vergilendirilmesi yönünde bir etkisi bulunmamakta olup, zirai kazancın gerçek usulde veya tevkifat yoluyla vergilendirilmesinde Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesinde yer alan "İşletme Büyüklüğü Ölçüleri" ile gerçek usulde vergilendirilmek isteyen zirai kazanç mükelleflerinin bu yöndeki talepleri esas alınmaktadır.

Diğer taraftan, 176 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği; teşvik belgeli sabit yatırımlara, ihtisas kredilerine ve gerçekleşen ihracata bağlı olarak, 1211 sayılı Kanuna dayanılarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararnamele uyarınca Kaynak Kullanımını Destekleme Fonundan T.C. Merkez Bankasınca ödenen destekleme primlerine ilişkin açıklamaları ihtiva etmekte olup, ekli talep formunuzun incelenmesinden ise teşvik belgenizin olmadığı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, büyükbaş damızlık hayvan almak için devletten almış olduğunuz teşviklerin 176 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında değerlendirilmesi ve maliyetten düşülmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026